

Mededelingen van de Nederlandse Bosbouw Vereniging

OPENINGSREDE VAN DE VOORZITTER Dr. J. H. BECKING
OP DE VOORJAARSVERGADERING VAN DE
NEDERLANDSE BOSBOUW VERENIGING TE VALKENBURG
OP 20 MEI 1960

Dames en heren,

Het is mij een genoegen U allen hartelijk welkom te heten op deze voorjaarsvergadering in het aan natuurschoon zo rijke zuiden van Limburg. Het bestuur heeft gemeend aan deze eerste bijeenkomst in ons gulden jubileumjaar een fleurig karakter te moeten geven door de heren leden op te wekken ditmaal ook hun dames mede te nemen. Het is ons een voldoening, dat velen hieraan gevolg hebben gegeven.

Een bijzonder woord van welkom zou ik willen richten tot de vertegenwoordigers van de directies van het Staatsbosbeheer en de Nederlandsche Heidemaatschappij en van de besturen van het Bosschap en de Nederlandse Vereniging van Boseigenaren, zomede tot de pers. Wij stellen uw belangstelling in het streven van onze vereniging altijd op hoge prijs.

Helaas moet ik ditmaal mijn overzicht van de belangrijkste gebeurtenissen sinds de najaarsvergadering beginnen met het memoreren van enkele leden, die ons door de dood ontvielen. Het zijn het lid van verdienste E. D. van Dissel en de leden dr W. D. Cramer, ir A. E. Jurriaanse en dr W. N. Myers. Mag ik U verzoeken hun nagedachtenis staande met enkele ogenblikken stilte te eren.

Diep heeft het ons ontroerd, dat de heer van Dissel heeft gemeend ook na zijn overlijden het streven van onze vereniging te moeten blijven steunen door het vermaken van een legaat, dat wij met grote dankbaarheid hebben aanvaard.

Als lid van onze vereniging heeft bedankt prof. ir F. K. M. Steup, terwijl de navolgende leden zijn toegelaten: de heer C. J. K. van Aalst, mr J. H. Kist en ir J. W. Zaaier. Voorzover deze heren hier in de zaal aanwezig zijn, moge ik hen in het bijzonder welkom heten en de hoop uitspreken, dat zij zich in onze vereniging spoedig geheel thuis zullen voelen.

Op de droge zomer en herfst van 1959 is een zachte doch weinig regenrijke winter en een zonnig voorjaar gevolgd, waardoor de sterk geslonken watervoorraad in de bodem zich geheel onvoldoende heeft kunnen aanvullen. De gevolgen van deze uitzonderlijk lange droogteperiode tekenen zich in onze bossen steeds duidelijker af. Vooral in de plantsoenen op normaal vochtige gronden treedt door de minder diepe beworteling veel sterfte op. Ook heeft de droogte op vele plaatsen de ontwikkeling

van insectenplagen en zwamaantasting bevorderd. De schade door branden bereikte in 1959 een ongekend hoge piek. Helaas is door het droge voorjaar de verbrande oppervlakte in de eerste 4 maanden van dit jaar — 160 ha — weer hoger dan die in de overeenkomstige maanden in het vorige jaar — 142 ha.

Minder spectaculair, maar zeker niet geringer van omvang, zijn de aanwasverliezen die door de droogte zijn geleden. Alleen de populier maakt hierop een gunstige uitzondering. Een behoorlijk gefungeerde taxatie van de in de bosbouw geleden droogteschade is uiterst moeilijk te maken, maar zeker is zij op verscheidene millioenen te stellen. Van een tegemoetkoming van de overheid in deze schade, zoals die in sommige gevallen wel aan de landbouw is verleend, zal onder de huidige omstandigheden geen sprake kunnen zijn. Slechts een natte zomer kan de bosbouw voor verdere schade behoeden, maar deze wens durf ik in dit vacatiecentrum nauwelijks uit te spreken.

Enige troost is, dat wij dit jaar door gunstige weersgesteldheid, het ontbreken van schadelijke nachtvorsten, waarschijnlijk een goed zaadjaar mogen tegemoet zien.

De op de najaarsvergadering uitgesproken verwachting, dat door de aanhoudende crisis in de kolenindustrie geen verbetering in de prijzen van het mijnhout zou zijn te verwachten, heeft zich bewaarheid. De prijs van de zware mijnhoutsortimenten is van f 63 tot f 59 per m³ franco wagon gedaald, terwijl die voor de zwakke mijnhoutsortimenten zich, dank zij de thans levendige vraag naar perkoenen, heeft kunnen handhaven. Voor het overige hout is het prijsniveau ongeveer stationair gebleven.

Een lichtpunt voor de binnenlandse houtafzet vormt de oprichting van een nieuwe spaanderplatenfabriek in Someren bij Helmond door Berkenven's Deurenfabriek. Wij wensen deze energieke ondernemers veel succes toe met hun nieuwe bedrijf en wij hopen, dat dit zich zal weten te ontwikkelen tot een goede afzetmogelijkheid van minderwaardige houtsortimenten uit de Brabantse bossen, waaraan thans grote behoefte bestaat.

De buitenlandse houthandel heeft zich daarentegen geheel van de depressie hersteld. De houtinvoer van Nederland, die van 5 miljoen m³ in 1957 tot 3,9 miljoen m³ terug liep, kwam in 1959 met 4,8 miljoen m³ weer op peil. Met dit herstel van de invoer trokken ook de prijzen weer aan, de stemming voor 1960 is zeer vast.

Verheugend is ook de ontwikkeling van de houtverwerkende industrie in Nederland. Waren in 1957 de in- en uitvoerwaarde van bewerkt hout — met elk ongeveer 40 miljoen gulden — met elkaar in evenwicht, in 1959 kon een positief uitvoersaldo van 20 miljoen gulden worden bereikt. Ook de uitvoer van fineer vertoont een belangrijke vooruitgang tegenover een dalende import. Zo deze ontwikkeling zich voortzet zal Nederland over enige jaren een fineer-exportland kunnen worden. Het is jammer dat deze gunstige ontwikkeling van de houtverwerkende industrieën nog zo weinig weerslag vindt in de binnenlandse houtmarkt.

Op 20 januari j.l. is door het College van Rijksbemiddelaars de C.A.O. voor de bosbouw voor het tijdvak 1 oktober 1959 t/m 30 april 1960 goedgekeurd, waarin voor de bosarbeiders ook een werkclassificatie is ingevoerd. Partijen zijn overeengekomen de in deze C.A.O. vastge-

stelde hogere lonen tot 1 oktober 1959 na te betalen. Deze terugwerkende kracht kan in bepaalde gevallen tot onverwachte schadeposten voor de ondernemers leiden, waarom het wenselijk voorkomt bij volgende C.A.O.'s zulks te vermijden. Na 30 april is een verdere verhoging der arbeiderslonen te verwachten, mede door de compensatie van de huurverhoging. In een tijdspanne van enkele jaren zullen dan de arbeidslonen in de bosbouw met ruim 20% zijn gestegen. Het zal een moeilijke doch een noodzakelijke taak voor de ondernemer zijn, de stijging van de lonen zo goed mogelijk door een grotere productiviteit middels arbeidsrationalisatie te compenseren.

In verband met het voorgaande meen ik nogmaals in Uw belangstelling te mogen aanbevelen de op 14 t/m 16 juni a.s. te Apeldoorn te houden bos- en houtdagen. Deze zijn door de besturen van het Bosschap, de Algemene Vereniging Inlands Hout en de Stichting Bosbouw Praktijk Onderwijs georganiseerd.

Ze hebben ten doel op de volgende zaken de aandacht te vestigen: 1. de ontwikkeling van gereedschappen, werktuigen en machines voor de bosarbeid; 2. de mogelijkheid tot opleiding van bosvakarbeiders aan de nieuwe Bosbouw Technische School te Apeldoorn, die in september a.s. haar deur zal openen. 3. de gebruiksmogelijkheden van inlands hout.

Over de „folowing-up" van de door de Commissie Bloemers voorgestelde maatregelen voor het hertenreservaat Z.O. Veluwe kan slechts worden meegedeeld, dat men tot het daarin bepleite hogere afschot van herten is overgegaan en thans doende is door tellingen na te gaan of met dit afschot het verwachte effect is verkregen.

De door de Nederlandse Bosbouw Vereniging en de Nederlandse Vereniging van Boseigenaren in het leven geroepen Commissie tot Bestudering van het Wildvraagstuk onder voorzitterschap van mr. s' Jacob, heeft zich geheel tot het reewild beperkt. Zij heeft enige dagen geleden haar rapport uitgebracht, waaruit ik de voornaamste punten van haar conclusies en aanbevelingen hier moge vermelden.

De commissie is van mening, dat de reeënstand op het grondgebruik moet worden afgestemd. Tuinbouw en griendbedrijven kunnen geen reeën dulden, doch bij landbouw en bosbouw kan een zekere reeënstand worden getolereerd, zolang hierdoor geen noemenswaardige schade ontstaat voor de grondgebruiker. De toelaatbare gestalsterkte hangt echter zeer af van het biotoop.

De commissie acht het de taak van de overheid de reeënstand op een aanvaardbaar niveau te brengen. Voor het bepalen van dit niveau zal echter nog veel studie en onderzoek noodzakelijk zijn.

Voorts acht zij het de taak van jachtgerechtigden, die het vooral om de trofeeën te doen is, een selectief afschot van jonge dieren toe te passen, om een voldoende stand van trofeeënwild te kunnen aanhouden. Om dit te verwezenlijken zal echter nog veel voorlichting nodig zijn.

Tenslotte acht zij het de taak van de grondgebruiker, als derde medespeler in dit probleem, en wel dan meer in het bijzonder van de bosbouwer, dat hij de bossen goed bejaagbaar dient te houden. Voor een goede uitoefening van de jacht zijn namelijk voldoende grote open terreinen nodig en in verband daarmee beveelt zij verjongingsvlakten van 0,5 - 2,5 ha aan. Het is opvallend, dat de commissie bij de omschrijving van deze laatste taak wel een preciese norm meent te moeten aangeven, terwijl zij

bij de vorige taken dit niet heeft gedaan. Overigens vrees ik, dat deze norm voor de moderne verjongingstechniek (coulissenkap en uitkapsystemen) moeilijk aanvaardbaar zal blijken te zijn. Experimenten met nieuwe houtsoorten zullen moeten worden beveiligd door omrasteringen, waarna echter enigszins eigenaardig wordt opgemerkt, dat dit op effectieve wijze in de praktijk ondoenlijk is gebleken.

Daar de regulering van de reeënstand tot de taak van de overheid behoort, zal de door reeën veroorzaakte schade ook door de overheid moeten worden gedragen, mits de jager niet duidelijk in gebreke is gebleven. Deze laatste beperking verliest echter, zolang daarvoor geen duidelijke normen zijn aangegeven, veel van haar betekenis.

De wildschadevergoedingen dienen uit het Jachtfonds te worden bestreden, waarvoor de commissie de suggestie doet, hieraan ook door het Ministerie van O. K. & W. te laten bijdragen.

Ondanks de enkele kritische opmerkingen, die ik in deze kring van bosbouwers gemeend heb te mogen maken, kunnen wij de commissie zeer erkentelijk zijn voor de wijze, waarop zij haar netelige taak heeft volbracht. Bij de bestaande zeer uiteenlopende inzichten der betrokken partijen zal men wel niet anders dan tot vage richtlijnen kunnen komen. Door verdere studie en onderzoek moet getracht worden deze kloof te overbruggen. Eerst zal men tot het aangeven van meer preciese normen kunnen overgaan, waarop praktische maatregelen kunnen worden gebaseerd. Met het oog hierop bepleit de commissie ook nog terecht, dat aan het leervak „rationeel wildbeheer” bij de houtvesters- en rentmeesteropleiding meer aandacht dient te worden besteed dan tot nu toe het geval is geweest.

Verheugend is het voor de bosbouw in elk geval, dat sinds de alarmberichten in het Nederlands Bosbouw Tijdschrift de Directie Faunabeheer veel soepeler is geworden in het verlenen van afschotvergunningen dan voorheen het geval pleegde te zijn.

Op 6 april j.l. is wederom de indertijd op initiatief van de Nederlandse Bosbouw Vereniging ingestelde boomfeestdag gehouden, waaraan door een steeds toenemend aantal gemeenten wordt deelgenomen. In 1960 waren dit 21 gemeenten met 5.350 schoolkinderen. Persoonlijk heb ik de boomfeestdag te Wageningen bijgewoond, waar met veel enthousiasme met wat groot plantsoen op droge zandgrond een berkensingel is geplant. Ik hoop, dat deze beplanting de daarop gevolgde droogte zal hebben weten te doorstaan.

Met de mededeling, dat de door het Bosschap ingestelde commissies voor het meten van hout en voor het economisch onderzoek in de bosbouw, met haar rapporten gereed zijn gekomen en dat in de behandeling van de nieuwe Boswet nog steeds geen voortgang valt te constateren, meen ik mijn overzicht over de belangrijkste gebeurtenissen in dit tijdvak te mogen besluiten, en verklaar ik deze voorjaarsbijeenkomst van de Nederlandse Bosbouw Vereniging voor geopend.